

EL

EL

EL

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 30.9.2010
COM(2010) 516 τελικό

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Ενδιάμεση αναθεώρηση του κανονισμού LIFE+

SEC(2010) 1120

**ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΣΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

Ενδιάμεση αναθεώρηση του κανονισμού LIFE+

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το πρόγραμμα LIFE εγκαινιάστηκε το 1992 και αποτελεί μία από τις αιχμές της περιβαλλοντικής χρηματοδότησης της ΕΕ, με 3115 χρηματοδοτούμενα έργα που αντιπροσωπεύουν συμβολή ύψους 2,2 δισεκατ. ευρώ στην προστασία του περιβάλλοντος. Το πιο πρόσφατο χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον (LIFE+) εκδόθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 614/2007 (ο κανονισμός)¹.

Στόχος του κανονισμού είναι να συμβάλει στην εφαρμογή, την ενημέρωση και την ανάπτυξη της περιβαλλοντικής πολιτικής και νομοθεσίας της ΕΕ, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη βιώσιμη ανάπτυξη (άρθρο 1 παράγραφος 2). Στόχος είναι επίσης η συμβολή στη γνωστοποίηση και τη διάδοση των περιβαλλοντικών ζητημάτων σε ολόκληρη της ΕΕ.

Ο κανονισμός εφαρμόζεται κατά την περίοδο 2007-2013 με χρηματοδοτικό κονδύλιο ύψους 2,14 δισεκατ. ευρώ. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο χορήγησε επιπλέον πιστώσεις για να αυξηθεί ο προϋπολογισμός σε 2,17 δισεκατ. ευρώ. Το LIFE+ προβλέπει τρεις τύπους παρέμβασης:

- **επιχορηγήσεις δράσης**, παραδοσιακό πρόγραμμα LIFE, που αντιπροσωπεύει το 78% του προϋπολογισμού·
- **επιχορηγήσεις λειτουργίας για ΜΚΟ**, πρώην πρόγραμμα ΜΚΟ, που αντιπροσωπεύει το 3% του προϋπολογισμού·
- **συμβάσεις κρατικών προμηθειών** για την παροχή υπηρεσιών, που αντιπροσωπεύουν το 19% του προϋπολογισμού.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού, το αργότερο στις 30 Σεπτεμβρίου 2010, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στην επιτροπή LIFE+ ενδιάμεση αναθεώρηση του LIFE+. Η Επιτροπή οφείλει επίσης να υποβάλει αναφορά σχετικά με τα μέτρα που λήφθηκαν για να εξασφαλιστεί η συμπληρωματικότητα με τα άλλα χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ (άρθρο 9 του κανονισμού).

Κατά την προετοιμασία της παρούσας αναθεώρησης, η Επιτροπή προέβη σε ανάθεση εξωτερικής αξιολόγησης, που δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2010 (εφεξής «η αξιολόγηση»)².

Δεδομένου ότι ο κανονισμός άρχισε να ισχύει τον Ιούνιο του 2007, η πρώτη πρόσκληση υποβολής προτάσεων κατέστη δυνατό να δρομολογηθεί μόνο τον Οκτώβριο του 2007, με έναρξη των έργων τον Ιανουάριο του 2009. Κατά συνέπεια, υπάρχουν περιορισμένες πληροφορίες για τα αποτελέσματα. Τα συμπεράσματα της αξιολόγησης θα πρέπει να θεωρηθούν ενδεικτικά και να επιβεβαιωθούν κατά τα προσεχή έτη.

¹ ΕΕ L 149 της 9.6.2007.

² <http://ec.europa.eu/environment/life/publications/lifepublications/evaluation/index.htm#mte2010>

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Κατά την περίοδο αναφοράς, το LIFE+ αποτέλεσε αποτελεσματικό εργαλείο για την εφαρμογή των προτεραιοτήτων που ορίζονται στο 6ο πρόγραμμα δράσης για το περιβάλλον (6 ΠΔΠ)³. Στα ακόλουθα τμήματα αναλύονται οι επιδόσεις της κάθε παρέμβασης.

2.1. Διαδικασία απλούστευσης

Το LIFE+ ενοποίησε σχεδόν όλες τις περιβαλλοντικές δαπάνες⁴ της ΓΔ Περιβάλλοντος σε ένα ενιαίο χρηματοδοτικό μέσο. Ο κανονισμός συγχώνευσε επίσης δύο τύπους παρεμβάσεων, τις κρατικές προμήθειες και τις επιχορηγήσεις, για να αυξηθεί η ευελιξία ως προς την επιλογή της μίας ή της άλλης παρέμβασης ανάλογα με τις ανάγκες πολιτικής που καθορίζονται στο παράρτημα II του κανονισμού.

Το κύριο όφελος από την ενοποίηση είναι οι δυνατότητες για **βελτίωση του στρατηγικού σχεδιασμού**. Η αξιολόγηση αναγνωρίζει τις προσπάθειες για την ενίσχυση των συνεργειών μεταξύ των επιχορηγήσεων δράσης και της ανάπτυξης/επικαιροποίησης πολιτικών, επισημαίνοντας ωστόσο ότι υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι τα έργα παράγουν αποτελέσματα μετά 3-5 έτη, με συνέπεια οι επιχορηγήσεις δράσης να προσφέρονται περισσότερο για τη στήριξη της εφαρμογής της πολιτικής απ' ό,τι για την ανάπτυξη πολιτικής.

Ωστόσο, διαπιστώθηκαν ορισμένα μειονεκτήματα, ιδίως όσον αφορά τη δράση «**Έμφαση στα δάση**» (**Forest Focus**). Αν και η χρηματοδότηση διατηρήθηκε στο πλαίσιο του LIFE+, η δράση «Έμφαση στα δάση» βασιζόταν σε μια μέθοδο έμμεσης κεντρικής διαχείρισης, σύμφωνα με την οποία χορηγούνταν στους εθνικούς οργανισμούς ένα μερίδιο της χρηματοδοτικής στήριξης σε μη ανταγωνιστική βάση. Η ρύθμιση αυτή δεν ισχύει πλέον. Η αξιολόγηση συνιστά τη διεξαγωγή διαβούλευσης με τα κράτη μέλη όσον αφορά αυτή την εμφανή αδυναμία του LIFE+.

Η αξιολόγηση εξέτασε επίσης τις επιπτώσεις του **άρθρου 1 παράγραφος 2 του κανονισμού** που αναφέρει ότι όλες οι χρηματοδοτούμενες δραστηριότητες πρέπει να είναι προς όφελος των κρατών μελών. Η συστατική ερμηνεία της διάταξης αυτής εμποδίζει τη χρηματοδότηση δραστηριοτήτων εκτός της ΕΕ, γεγονός που συνεπάγεται υποχωρήσεις και συμβιβασμούς. Όσον αφορά τις επιχορηγήσεις δράσης, μειώνει τις δυνατότητες χρηματοδότησης έργων με αντικείμενο διασυννοριακά περιβαλλοντικά προβλήματα πέραν της ΕΕ. Όσον αφορά τη στήριξη των ΜΚΟ, έχει αρνητικές επιπτώσεις στη διεθνή διάσταση του έργου τους, για παράδειγμα ως προς τη δημιουργία δυναμικότητας των μελών. Όσον αφορά τις κρατικές προμήθειες, μειώνει την ικανότητα διεξαγωγής δραστηριοτήτων επικοινωνίας, όπως διεθνείς εκδηλώσεις, εκτός της ΕΕ.

2.2. Επιχορηγήσεις δράσης

Οι επιχορηγήσεις δράσης διαδέχτηκαν το LIFE III αλλά ο κανονισμός επέφερε ορισμένες αλλαγές: πρόσθεσε τη «Βιοποικιλότητα» στο σκέλος «Φύση» και διεύρυνε το πεδίο εφαρμογής του σκέλους «Περιβάλλον» με σκοπό την ευθυγράμμιση με τις προτεραιότητες του 6ου ΠΔΠ. Καταργήθηκε το σκέλος «Τρίτη χώρα» και οι δραστηριότητές του εντάχθηκαν

³ Βλέπε έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για λεπτομερέστερες πληροφορίες.

⁴ LIFE, Βιώσιμη ανάπτυξη σε αστικό περιβάλλον και Προγράμματα ΜΚΟ, Έμφαση στα δάση και γραμμές του προϋπολογισμού της ΓΔ Περιβάλλοντος χωρίς νομική βάση.

σε άλλα μέσα. Δημιουργήθηκε μια τρίτη συνιστώσα «Ενημέρωση και Επικοινωνία» για τη βελτίωση της επικοινωνίας σχετικά με περιβαλλοντικά θέματα.

Σκέλη του LIFE+

Φύση και Βιοποικιλότητα: έργα τα οποία συμβάλλουν στην εφαρμογή των οδηγιών για τα πτηνά και για τα ενδιαιτήματα (οικοτόπους) και της ανακοίνωσης με τίτλο «Η ανάσχεση της απώλειας της βιοποικιλότητας έως το 2010 και μετέπειτα».

Περιβάλλον και Διακυβέρνηση: έργα καινοτομίας και επίδειξης σχετικά με περιβαλλοντικούς στόχους της ΕΕ.

Ενημέρωση και Επικοινωνία: εκστρατείες επικοινωνίας και ευαισθητοποίησης για την πολιτική της ΕΕ σε θέματα περιβάλλοντος και δασικών πυρκαγιών.

Το ποσοστό συγχρηματοδότησης ανέρχεται στο 50% των επιλέξιμων δαπανών, αλλά μπορεί να ανέλθει έως το 75% για τα έργα του σκέλους «Φύση» με αντικείμενο τα ενδιαιτήματα ή τα είδη προτεραιότητας.

Κατά τη διάρκεια της περιόδου αναφοράς χρηματοδοτήθηκαν 547 έργα. Τα έργα στο πλαίσιο του σκέλους «Φύση και Βιοποικιλότητα» αντιπροσωπεύουν περίπου το 51% των επιχορηγήσεων δράσης, πράγμα που σημαίνει ότι τηρήθηκε η υποχρέωση το 50% τουλάχιστον των πόρων του προϋπολογισμού για τις επιχορηγήσεις δράσης να διατεθεί για τη φύση και τη βιοποικιλότητα.

Ενώ τα παραδοσιακά σκέλη του LIFE (δηλαδή, LIFE Φύση και LIFE Περιβάλλον) εξακολουθούν να διαδραματίζουν κεντρικό ρόλο, η έναρξη των δύο νέων σκελών χαρακτηρίστηκε από βραδύτητα. Αυτό ήταν αναμενόμενο, καθώς οι δυνητικοί δικαιούχοι πρέπει να εξοικειωθούν με τις νέες διαδικασίες επιλογής, καθώς και τους νέους κανόνες και απαιτήσεις. Η χρηματοοικονομική κρίση είχε επίσης επιπτώσεις στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Η εύρεση συγχρηματοδότησης κατέστη δυσχερέστερη για τους δικαιούχους του ιδιωτικού τομέα και τις ΜΚΟ, ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις ιδιωτικές οντότητες απέσυραν τη στήριξή τους. Το πρόβλημα αυτό παρατηρήθηκε επίσης όσον αφορά τους αιτούντες του δημόσιου τομέα λόγω των δημοσιονομικών περιορισμών που προέκυψαν από τα μέτρα που εφαρμόστηκαν για την αντιμετώπιση της κρίσης.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση έργων ανά κράτος μέλος, ο κανονισμός θέσπισε τις ενδεικτικές **εθνικές κατανομές** για την προώθηση της αναλογικής διανομής των έργων σε ολόκληρη την ΕΕ. Με τις εθνικές κατανομές βελτιώθηκε η γεωγραφική διανομή των έργων, αν και όχι σε ουσιώδη βαθμό. Η Ιταλία, η Ισπανία και η Γερμανία παραμένουν τα κράτη μέλη τα οποία λαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης LIFE+. Τα νέα κράτη μέλη σημειώνουν συνήθως χαμηλότερο ποσοστό επιτυχίας. Μια εξωτερική μελέτη προσδιόρισε διάφορα βαθύτερα αίτια, όπως η ενεργός στήριξη των αιτούντων από τις εθνικές αρχές ή η πρόσβαση σε κονδύλια συγχρηματοδότησης.

Η αξιολόγηση αφήνει να εννοηθεί ότι οι εθνικές κατανομές ενδέχεται να οδηγήσουν στην επιλογή έργων κατώτερης ποιότητας, τα οποία είναι πιθανό να επηρεάσουν την αποτελεσματικότητα του προγράμματος όσον αφορά τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για την ΕΕ.

Προστιθέμενη αξία για την ΕΕ

Η αξιολόγηση συμπεραίνει ότι το LIFE+ εξακολουθεί να έχει καίρια σημασία, δεδομένου ότι είναι το μόνο χρηματοδοτικό μέσο της ΕΕ που επικεντρώνεται ειδικά στο περιβάλλον: «Το πρόγραμμα καθίσταται ακόμη πιο αναγκαίο λόγω της μη επίτευξης των στόχων της ΕΕ στον τομέα της βιοποικιλότητας και της ανάγκης ενίσχυσης του φυσικού κεφαλαίου και της πράσινης οικονομίας και επένδυσης στους τομείς αυτούς».

Το πρόγραμμα παράγει προστιθέμενη αξία μέσω της βελτίωσης της εφαρμογής της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και μέσω της διευκόλυνσης της ανταλλαγής πληροφοριών σε κλίμακα της ΕΕ. Με την ένταξη νέων θεμάτων και σκελών αυξήθηκε η σημασία του προγράμματος και η ικανότητά του να δημιουργεί προστιθέμενη αξία για την ΕΕ. Τόσο οι δικαιούχοι όσο και τα κράτη μέλη θεωρούν ότι το πρόγραμμα πρέπει να συνεχιστεί επειδή έχει κρίσιμη σημασία για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ. Το LIFE+ είναι ευρέως αποδεκτό από όλους τους ενδιαφερόμενους.

Η αξιολόγηση συμπεραίνει ότι τα σημερινά συστήματα επιλογής, διαχείρισης και παρακολούθησης είναι αποτελεσματικά, αποδοτικά και κατάλληλα για την επίτευξη προστιθέμενης αξίας για την ΕΕ.

Στο πλαίσιο του σκέλους «**Φύση και Βιοποικιλότητα**» ως προστιθέμενη αξία κατά την έννοια του κανονισμού νοείται η εφαρμογή της ίδιας της νομοθεσίας της ΕΕ. Από την αξιολόγηση προκύπτει ότι το LIFE+ είναι αποτελεσματικό μέσο για την επίτευξη των στόχων της ΕΕ σχετικά με τη φύση και τη βιοποικιλότητα. Πολλοί αιτούντες θεωρούν ότι το LIFE+ αποτελεί βασικό μηχανισμό χρηματοδότησης για την προώθηση και την εφαρμογή της διατήρησης της φύσης σε ολόκληρη την ΕΕ, καθώς πρωταρχικός του στόχος είναι η προστασία της φύσης, που είναι επικουρικός στόχος σε άλλα προγράμματα. Η εφαρμογή των πολιτικών για τη φύση στα κράτη μέλη βελτιώνεται από το γεγονός ότι τα έργα LIFE+ λειτουργούν καταλυτικά.

Το LIFE+ συμβάλλει στην υιοθέτηση σχεδίων διαχείρισης, στην αποκατάσταση πολύτιμων ενδιαιτημάτων, στην επανεγκατάσταση εμβληματικών ειδών και στην ανάπτυξη του δικτύου Natura 2000. Επίσης, συμβάλλει στη δημιουργία πλατφορμών συνεργασίας οι οποίες ενισχύουν τις εταιρικές σχέσεις, διευκολύνοντας κατ' αυτόν τον τρόπο τη μεταφορά βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των ενδιαφερομένων και των αρμοδίων λήψης αποφάσεων. Το σκέλος «Βιοποικιλότητα» προσφέρει την ευκαιρία στο LIFE+ να λειτουργήσει ως μείζον μέσο για την ειδική χρηματοδότηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης για τη βιοποικιλότητα με εστίαση στη διατήρηση της βιοποικιλότητας κατά την ευρεία έννοια. Η καταπολέμηση των χωροκατακτητικών ξένων ειδών, η προώθηση της πράσινης υποδομής ή ο ρόλος της γεωργίας στη διατήρηση της βιοποικιλότητας αποτελούν μέχρι στιγμής τους βασικούς τρόπους συμβολής των έργων για τη βιοποικιλότητα. Εντούτοις, το σκέλος αυτό δεν έχει ακόμη αναπτύξει όλες τις δυνατότητές του: παρά το γεγονός ότι υποβλήθηκαν πολυάριθμες αιτήσεις, μόνο 24 έργα έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση, αν και το ποσοστό επιτυχίας των έργων στον τομέα της βιοποικιλότητας έχει αυξηθεί από 13% στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2007 σε 38% το 2009. Το χαμηλό ποσοστό επιτυχίας εξηγείται εν μέρει από τις αυστηρότερες απαιτήσεις που ισχύουν στο πλαίσιο της συνιστώσας αυτής. Επιπλέον, η αγορά της βιοποικιλότητας είναι ευρύτερη από εκείνη της φύσης και λιγότερο παγιωμένη, με αποτέλεσμα να απαιτούνται περισσότερες προσπάθειες για τη δημοσιοποίηση του σκέλους αυτού.

Η αξιολόγηση συνιστά να αυξηθεί η ευελιξία και να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες ώστε να προσελκυστεί η ευρύτερη κοινότητα για τη διαφύλαξη της βιοποικιλότητας. Για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού η αξιολόγηση συνιστά να ευθυγραμμιστούν οι απαιτήσεις του σκέλους «Βιοποικιλότητα» με εκείνες του σκέλους «Φύση» και να αυξηθεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης με σκοπό την αύξηση του αριθμού των αιτήσεων και τη βελτίωση της ποιότητας .

Για το σκέλος «Περιβάλλον και Διακυβέρνηση», το LIFE+ προσφέρει ευκαιρίες χρηματοδότησης σε τομείς οι οποίοι δεν καλύπτονται από άλλα ταμεία (θόρυβος, ατμοσφαιρικός αέρας, χημικά προϊόντα, στρατηγικές προσεγγίσεις). Η προστιθέμενη αξία συνδέεται με τις δυνατότητες αναπαραγωγής του έργου, που θα βελτιώσει την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ. Αυτές οι ευρύτερες επιπτώσεις βαθμολογήθηκαν ως μέσες ή υψηλές κατά την αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας για την ΕΕ στο πλαίσιο της διαδικασίας επιλογής.

Τα απόβλητα και οι φυσικοί πόροι, η αλλαγή του κλίματος και τα ύδατα αντιπροσωπεύουν το 71% του συνόλου των έργων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του σκέλους αυτού. Ωστόσο, κατά τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του 2008 και του 2009, παρατηρείται μια θετική τάση ως προς αριθμό των αιτήσεων και των έργων που επιλέγονται για νέα θέματα.

Το σκέλος «Περιβάλλον και Διακυβέρνηση» προσφέρει θετικό κίνητρο για τη στήριξη της μετάβασης προς μια πιο βιώσιμη παραγωγή, γεφυρώνοντας το χάσμα μεταξύ της έρευνας και της ανάπτυξης εμπορικών εφαρμογών σε μεγάλη κλίμακα. Αποτελεί αποτελεσματικό εργαλείο για τη στήριξη των βασικών τομέων, με στόχο την εξασφάλιση ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος με την υιοθέτηση πιο πράσινων μεθόδων παραγωγής με αποδοτικότερη χρήση των πόρων. Πολλές βέλτιστες διαθέσιμες τεχνικές (ΒΔΤ) και έγγραφα αναφοράς για τις ΒΔΤ (BREF) έχουν αναπτυχθεί με συγχρηματοδότηση του LIFE.

Επίσης, το σκέλος αυτό αντιπροσωπεύει σημαντική στήριξη για την οικοκαινοτομία τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα: όλο και περισσότερα έργα (περίπου τα δύο τρίτα) έχουν ως αντικείμενο καινοτόμους μεθόδους διαχείρισης ή άσκησης επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Αποτελεί επίσης αποτελεσματικό εργαλείο για την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών και την προώθηση της μάθησης μεταξύ νέων και παλαιών κρατών μελών, δεδομένου ότι προσφέρει μια εξαιρετική πλατφόρμα για διεθνικά έργα στο πλαίσιο των οποίων συγκεντρώνονται εταιρείες και ανταλλάσσουν τις εμπειρίες τους.

Ωστόσο, ο κανονισμός δεν έχει επιλύσει ένα μείζον πρόβλημα που εντοπίστηκε κατά την εκ των υστέρων αξιολόγηση του προγράμματος: έλλειψη ισχυρής στρατηγικής εστίασης στις προτεραιότητες περιβαλλοντικής πολιτικής στο πλαίσιο του σκέλους. Το παράρτημα II του κανονισμού δεν επιτρέπει τον καθορισμό πολύ συγκεκριμένων προτεραιοτήτων, γεγονός που περιορίζει την ικανότητα να υπάρξουν επιπτώσεις πέρα από το επιμέρους έργο και να αξιολογηθούν τα αποτελέσματα σε θεματικό επίπεδο.

Η αξιολόγηση συνιστά καλύτερη ιεράρχηση των προτεραιοτήτων και μεγαλύτερη εστίαση στο πλαίσιο κάθε θέματος. Για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού προτείνει την καθιέρωση ετήσιων τομέων εστίασης ή την εστίαση σε τομεακά συμφέροντα της ΕΕ σε επίπεδο πολιτικής στα οποία είναι πιο πιθανό να ανταποκριθεί το πρόγραμμα και τα οποία εξασφαλίζουν τη μεγαλύτερη δυνατή προστιθέμενη αξία.

Όσον αφορά το σκέλος «LIFE+ Ενημέρωση» η αξιολόγηση δείχνει ότι η χρηματοδότηση εκστρατειών ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης είναι πολύ δύσκολη σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Επομένως, το σκέλος αυτό προσφέρει μια μοναδική ευκαιρία υπέρβασης του εμποδίου αυτού και ευρείας προώθησης των περιβαλλοντικών θεμάτων. Εντούτοις, μέχρι στιγμής μόνο 38 έργα έχουν επιλεγεί για χρηματοδότηση. Στο πλαίσιο της πρόσκλησης υποβολής προτάσεων του 2007 απορρίφθηκαν πολλά έργα λόγω έλλειψης επαρκούς φιλοδοξίας ή απουσίας σαφών περιβαλλοντικών στόχων. Ο οδηγός για τους αιτούντες τροποποιήθηκε για να περιληφθούν περισσότερα παραδείγματα των τύπων έργων που θεωρούνται κατάλληλα για το σκέλος αυτό. Κατά συνέπεια, η γενική ποιότητα των έργων βελτιώθηκε, αλλά τα αποτελέσματα εξακολουθούν να είναι ανεπαρκή σε σχέση με τα άλλα σκέλη. Επίσης, τα χρηματοδοτούμενα έργα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και απευθύνονται σε ποικιλόμορφα κοινά, με εστίαση σε τοπικά ή περιφερειακά προβλήματα, πράγμα που περιορίζει την προστιθέμενη αξία τους. Ωστόσο, ορισμένα έργα έχουν πιο σημαντικές επιπτώσεις σε επίπεδο ΕΕ.

Η αξιολόγηση συνιστά τον σαφέστερο ορισμό του σκέλους αυτού, προκειμένου να παρέχεται καλύτερη καθοδήγηση στους αιτούντες και να βελτιωθεί η ποιότητα των αιτήσεων. Για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού προτείνει να αυξηθεί το ποσοστό συγχρηματοδότησης για να καταστεί δυνατή η διεξαγωγή ευρύτερων εκστρατειών και η υποβολή μεγαλύτερου αριθμού αιτήσεων.

Συμπληρωματικότητα

Δεν επιτρέπεται η χρηματοδότηση από το LIFE+ δραστηριοτήτων οι οποίες μπορούν να χρηματοδοτηθούν από άλλα ταμεία της ΕΕ (άρθρο 9 του κανονισμού). Λόγω της αυστηρής αυτής υποχρέωσης θα ήταν σκόπιμο να καθοριστεί σαφής διαχωριστική γραμμή μεταξύ του LIFE+ και των άλλων ταμείων. Η αξιολόγηση αναγνωρίζει ότι καταβάλλονται προσπάθειες για την εξασφάλιση της συμπληρωματικότητας. Στα έντυπα αίτησης ζητούνται πληροφορίες σχετικά με δράσεις οι οποίες περιλαμβάνονται στην πρόταση και οι οποίες ενδέχεται να χρηματοδοτηθούν από άλλα προγράμματα στήριξης. Οι αιτούντες οφείλουν να εξηγήσουν για ποιο λόγο θεωρούν ότι οι συγκεκριμένες δράσεις δεν εμπίπτουν στο βασικό πεδίο εφαρμογής εναλλακτικών μέσων της ΕΕ και να δηλώσουν ότι οι δράσεις που περιλαμβάνονται στην πρότασή τους δεν λαμβάνουν και δεν θα λάβουν ενίσχυση από οποιαδήποτε άλλα μέσα της ΕΕ.

Η Επιτροπή εξασφαλίζει τον συντονισμό για τον εντοπισμό έργων που ενδέχεται να χρηματοδοτούνται από άλλα ταμεία της ΕΕ. Για να προσδιορίζεται ποιο είναι το καταλληλότερο μέσο για μια δεδομένη δραστηριότητα, αναπτύχθηκε ένα πρωτόκολλο για τη διαχείριση των αιτήσεων που υποβάλλονται στο πλαίσιο του Προγράμματος-Πλαισίου για την Ανταγωνιστικότητα και Καινοτομία και του σκέλους LIFE+ «Περιβάλλον και Διακυβέρνηση». Άλλα μέτρα περιλαμβάνουν συμφωνία για την παροχή από τα κράτη μέλη συμπληρωματικής καθοδήγησης στους δυνητικούς αιτούντες.

Η Επιτροπή επικεντρώνεται στην αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης, αν και έχει επιχειρήσει να υιοθετήσει μια πιο θετική στάση απέναντι στη συμπληρωματικότητα με την παροχή πρόσθετων βαθμών στα έργα που βασίζονται σε συνέργειες με άλλα ταμεία ή σε ολοκληρωμένη προσέγγιση ως προς τη χρήση των διαφόρων ταμείων. Ωστόσο, η δημιουργία και η ενίσχυση συνεργειών με άλλα προγράμματα αποτελεί μεγαλύτερη πρόκληση στο πλαίσιο της αποκέντρωσης ή της συνδιαχείρισης με εθνικές, περιφερειακές ή τοπικές αρχές. Επιπλέον οι αιτούντες τείνουν να επιλέγουν το ταμείο με το οποίο είναι περισσότερο εξοικειωμένοι.

Είναι αναγκαίο να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες για να βελτιωθούν οι συνέργειες μεταξύ του 7ου Προγράμματος-Πλαισίου για την Έρευνα, του LIFE+ «Περιβάλλον», του Προγράμματος-Πλαισίου για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία (ΠΑΚ), του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης, των Διαθρωπτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, για να συνοδεύονται οι καινοτόμοι ιδέες από τον αρχικό σχεδιασμό, την περίοδο δοκιμής και επίδειξης τους μέχρι τη διάθεση στο εμπόριο και την ευρεία διάδοσή τους.

Για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού η αξιολόγηση συνιστά να συνδυαστεί η συνιστώσα «Οικοκαινοτομία» του ΠΑΚ και του σκέλους LIFE+ «Περιβάλλον και Διακυβέρνηση» με σκοπό τη δημιουργία ενός ενιαίου μηχανισμού χρηματοδότησης της οικοκαινοτομίας. Το σκεπτικό βασίζεται στο ρόλο της ΓΔ Περιβάλλοντος: εποπτεία των δραστηριοτήτων αναπαραγωγής σε επίπεδο αγοράς και παροχή συμβουλών κατόπιν αιτήματος μέσω του Εκτελεστικού Οργανισμού για την Ανταγωνιστικότητα και την Καινοτομία, αφενός, και εξασφάλιση στενής σύνδεσης των στόχων του LIFE+ και του ΠΑΚ, αφετέρου.

Η αξιολόγηση υπογραμμίζει τις προκλήσεις που συνεπάγεται η ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά τη διάθεση επαρκών χρηματοδοτικών πόρων στις περιβαλλοντικές ανάγκες. Από πρόσφατες μελέτες σχετικά με τη χρηματοδότηση του Natura 2000 προκύπτει ότι υπάρχουν ακόμη περιθώρια για βελτίωση της απορρόφησης των κονδυλίων στο πλαίσιο των διαφόρων μέσων της ΕΕ για την ικανοποίηση των χρηματοδοτικών αναγκών του δικτύου. Το LIFE+ θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για να βελτιωθεί η απορρόφηση με την καλύτερη αξιοποίηση της συμπληρωματικότητας μέσω της αποτελεσματικής προώθησης της ολοκληρωμένης χρησιμοποίησης των διαφόρων ταμείων της ΕΕ.

Η αξιολόγηση πραγματοποίησε μια προκαταρκτική εκτίμηση των επιπτώσεων της διακοπής του LIFE «Τρίτες χώρες». Αν και υπάρχει ανάγκη για περαιτέρω ανάλυση, η αξιολόγηση συμπεραίνει ότι το LIFE «Τρίτες Χώρες» ήταν απλό και ευέλικτο, και ότι εναλλακτικά μέσα δεν θα χρηματοδοτούν πάντα αιτούντες ή τύπους έργων που είναι πιθανό να είχαν εξασφαλίσει χρηματοδότηση στο πλαίσιο προηγούμενων προγραμμάτων του LIFE. Η χρηματοδότηση από τα εναλλακτικά αυτά μέσα εντάσσεται στο πλαίσιο ενός πολύ ευρύτερου αναπτυξιακού προγράμματος, γεγονός που μειώνει την εστίαση στις περιβαλλοντικές προτεραιότητες, με κίνδυνο να δημιουργηθεί ένα θεματικό και γεωγραφικό χάσμα σχετικά με τη χρηματοδότηση. Από την άλλη πλευρά, η εξωτερική αξιολόγηση του θεματικού προγράμματος για το περιβάλλον και την αειφόρο διαχείριση φυσικών πόρων (ENRTP), που πραγματοποιήθηκε το 2009, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι το ENRTP επιτρέπει την εφαρμογή της περιβαλλοντικής πολιτικής της ΕΕ σε παγκόσμιο επίπεδο.

2.3. Επιχορηγήσεις λειτουργίας για ΜΚΟ

Σκοπός αυτού του τύπου παρέμβασης είναι να επιτρέπει στις περιβαλλοντικές ΜΚΟ με ευρωπαϊκό προσανατολισμό να συμβάλουν στην ισόρροπη συμμετοχή των ενδιαφερομένων στη διαδικασία εκπόνησης πολιτικών της ΕΕ. Η αξιολόγηση επιβεβαίωσε ότι η παρέμβαση αυτή διατηρεί τη σημασία της.

30 ΜΚΟ επελέγησαν το 2007, 33 το 2008 και 32 το 2009. Οι οργανώσεις αυτές αντιπροσωπεύουν ένα ευρύ φάσμα περιβαλλοντικών ΜΚΟ ως προς το μέγεθος, την εστίαση και τη γεωγραφική κάλυψη. Οι περισσότερες ΜΚΟ που χρηματοδοτούνται βρίσκονται στις Βρυξέλλες ή στα περίχωρα των Βρυξελλών· πράγματι, δεδομένου ότι συμμετέχουν ενεργά στη διαδικασία εκπόνησης πολιτικών, είναι αναγκαίο να έχουν πρόσβαση στα όργανα της ΕΕ.

Ωστόσο, μέσω των δικτύων τους εκπροσωπούνται πολλές οργανώσεις από κράτη μέλη της ΕΕ και τρίτες χώρες.

Η αξιολόγηση έδειξε ότι όλες οι προτεραιότητες του 6ου ΠΔΠ καλύπτονται κατά τρόπο ισόρροπο μεταξύ ανάπτυξης πολιτικής, εφαρμογής πολιτικής και δημιουργίας δυνατοτήτων. Επίσης, συμπέρανε ότι είναι αναγκαία η συμβολή των επιλεγισών ΜΚΟ στη διαδικασία εκπόνησης πολιτικής της ΕΕ. Υπάρχουν περιθώρια για βελτίωση ορισμένων διαδικαστικών και διοικητικών πτυχών· για παράδειγμα, λόγω της ημερομηνίας της ετήσιας απόφασης επιλογής, είναι δυνατή η υπογραφή των συμβάσεων χρηματοδότησης μόνον αρκετούς μήνες μετά την έναρξη του έτους.

Η αξιολόγηση συνιστά να αναθεωρηθεί το χρονοδιάγραμμα της διαδικασίας επιλογής ή να εφαρμοστεί ένα πολυετές πλαίσιο για τις συμφωνίες εταιρικής σχέσης, με σκοπό την αντιμετώπιση των προβλημάτων ρευστότητας και τη βελτίωση της οικονομικής απόδοσης. Στην αιτιολογική σκέψη 12 του κανονισμού αναφέρεται ότι ελάχιστη προϋπόθεση για να είναι επιλέξιμη μια ΜΚΟ είναι να δραστηριοποιείται *σε τρεις τουλάχιστον ευρωπαϊκές χώρες*. Για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού η αξιολόγηση προτείνει να αυξηθεί ο αριθμός αυτός για να εμπλουτιστεί η διαδικασία εκπόνησης πολιτικής με την αναγκαία δικτύωση και την επιτόπια πείρα.

2.4. Στήριξη για την ανάπτυξη και εφαρμογή πολιτικής

Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τις κρατικές προμήθειες για την εκπόνηση μελετών και αξιολογήσεων, τη διοργάνωση συνεδριάσεων, εργαστηρίων και σεμιναρίων ή για την ανάπτυξη και συντήρηση πληροφορικών συστημάτων (π.χ. δικτυακός τόπος LIFE ή σύστημα πληροφοριών Natura2000). Η παρέμβαση αυτή χρησιμοποιείται επίσης για τη συνδρομή της Επιτροπής με τη μορφή δραστηριοτήτων ενημέρωσης, δημοσίευσης και διάδοσης που έχουν κρίσιμη σημασία για τους στόχους της.

Η αξιολόγηση δείχνει ότι οι κρατικές προμήθειες βασίζονται σε παγιωμένες και ικανοποιητικές διαδικασίες. Οι εν λόγω διαδικασίες εξασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση συνδέεται κατά κατάλληλο τρόπο με τις προτεραιότητες που σκιαγραφούνται στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής και ότι οι δραστηριότητες συμβάλλουν άμεσα στην εφαρμογή των περιβαλλοντικών πολιτικών της ΕΕ. Η αξιολόγηση συμπεραίνει επίσης ότι η παροχή των σχετικών υπηρεσιών είναι ζωτικής σημασίας για την Επιτροπή.

Η αξιολόγηση συνιστά να ενισχυθούν οι μηχανισμοί ανάδρασης σχετικά με την ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχονται από εξωτερικούς ανάδοχους και να ενθαρρυνθεί η χρήση πολυετών συμβάσεων.

3. ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΣΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

3.1. Δράσεις για την εναπομένουσα περίοδο χρηματοδότησης

Η Επιτροπή έλαβε γνώση των συστάσεων που διατυπώνονται στην έκθεση των συμβούλων και προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες για την επίλυση των πλέον επειγόντων προβλημάτων που έχουν προσδιοριστεί. Διάφορες σημαντικές συστάσεις, όπως π.χ. οι εθνικές κατανομές ή το ποσοστό συγχρηματοδότησης, δεν μπορούν να εφαρμοστούν χωρίς να τροποποιηθεί ο κανονισμός, αλλά θα ληφθούν υπόψη κατά τον σχεδιασμό οποιουδήποτε

μελλοντικού μέσου. Οι δράσεις που προτείνονται στη συνέχεια μπορούν να εφαρμοστούν εντός του υφιστάμενου πλαισίου.

Ενέργειες στις οποίες προέβη η Επιτροπή:

- Διοργάνωση εργαστηρίων για δυνητικούς αιτούντες έπειτα από κάθε πρόσκληση υποβολής προτάσεων με σκοπό την αύξηση του αριθμού των αιτήσεων και τη βελτίωση της ποιότητάς τους.
- Ουσιώδης αναθεώρηση του οδηγού προς τους υποψήφιους για την πρόσκληση υποβολής προτάσεων του 2010 όσον αφορά τις επιχορηγήσεις δράσης, στον οποίο περιλαμβάνονται περισσότερα παραδείγματα και πιο ευέλικτες προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένης της εξασφάλισης υψηλότερων ποσοστών συγχρηματοδότησης εντός των ορίων του κανονισμού. Παράθεση ενδεικτικών καταλόγων των κατά προτεραιότητα τομέων εστίασης για κάθε θέμα στο πλαίσιο του LIFE+ «Περιβάλλον και Διακυβέρνηση», που αντανακλούν τις προτεραιότητες πολιτικής στο πρόγραμμα εργασίας του 2010. Σκοπός των τροποποιήσεων αυτών είναι επίσης να βελτιωθεί η απορρόφηση των κονδυλίων στο πλαίσιο των σκελών του LIFE+ με τα χαμηλότερα ποσοστά επιτυχίας.
- Συντόμευση της διαδικασίας επιλογής χωρίς να μειωθεί η ποιότητα της επιλογής έργων.
- Βελτίωση των μηχανισμών για τη διενέργεια πιο συστηματικών εκ των υστέρων επισκέψεων για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας.
- Επίταση των προσπαθειών για τη στήριξη των εθνικών σημείων επαφής και των κρατών μελών με τα χαμηλότερα ποσοστά απορρόφησης των κονδυλίων. Η Επιτροπή διοργάνωσε το 2010 διήμερη συνεδρία κατάρτισης με σκοπό την ενίσχυση του ρόλου τους στην επιλογή, τη διαχείριση και την παρακολούθηση των έργων. Επίσης, η Επιτροπή κατάρτισε κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με δραστηριότητες επικοινωνίας για τα εθνικά σημεία επαφής.

Ενέργειες της Επιτροπής οι οποίες θα συνεχιστούν:

- Καταβολή προσπαθειών για την καλύτερη ένταξη των επιχορηγήσεων δράσης στην ανάπτυξη και την εφαρμογή πολιτικών.
- Ενίσχυση και βελτίωση των δραστηριοτήτων διάδοσης και επίταση των προσπαθειών για την προσέλκυση μη παραδοσιακών υποψηφίων LIFE, ιδίως όσον αφορά τη Βιοποικιλότητα και νέα θέματα στο πλαίσιο του σκέλους «Περιβάλλον και Διακυβέρνηση». Στις εν λόγω δραστηριότητες συγκαταλέγονται η δημοσίευση ειδικών θεματικών φυλλαδίων σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων από το LIFE+, η διοργάνωση θεματικών διασκέψεων για την ανταλλαγή εμπειριών και τη διάδοση των αποτελεσμάτων των έργων, καθώς και η βελτίωση της ποσότητας και της ποιότητας των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στον δικτυακό τόπο του LIFE.
- Ενθάρρυνση της μεγαλύτερης δικτύωσης, μεταξύ άλλων με τη διοργάνωση συναντήσεων σε περιφερειακό ή ευρωπαϊκό επίπεδο στο πλαίσιο έργων για την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνικών γνώσεων. Η δικτύωση αποτελεί πλέον υποχρέωση για τα έργα. Κατά συνέπεια δημιουργήθηκε ένα φόρουμ συζήτησης για τα έργα LIFE+.

- Εξέταση της δυνατότητας ανάπτυξης δεικτών αποτελεσμάτων παρόμοιων με εκείνους που υιοθετήθηκαν στο πλαίσιο του ΠΑΚ.
- Διερεύνηση νέων τρόπων βελτίωσης των συνεργειών και της συμπληρωματικότητας με άλλα ταμεία, όπως η καθιέρωση κοινών πρωτοκόλλων με άλλα προγράμματα. Θα μπορούσαν επίσης να διερευνηθούν τρόποι να βελτιωθεί η επικοινωνία μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών της Επιτροπής και με τις αρμόδιες αρχές, καθώς και καταρτιστούν νέες κατευθυντήριες γραμμές.
- Όσον αφορά το πρόγραμμα χρηματοδότησης ΜΚΟ, να εφαρμοστεί δοκιμαστικά η εστίαση σε ετήσιες προτεραιότητες και να εξεταστούν οι δυνατότητες εισαγωγής εξωτερικής αξιολόγησης και πολυετών πλαισίων εταιρικής σχέσης. Επίσης, η Επιτροπή θα αναθεωρήσει τους δείκτες για την παρακολούθηση των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων των ΜΚΟ και, ειδικότερα, θα αξιολογήσει την αποτελεσματικότητα του σημερινού συστήματος, με σκοπό τη συμβολή στην καλύτερη περιβαλλοντική διακυβέρνηση μέσω της διευρυμένης συμμετοχής των ενδιαφερομένων στις διαβουλεύσεις και στην εφαρμογή των πολιτικών.

3.2. Το μέλλον του LIFE+

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 του κανονισμού, η Επιτροπή υποβάλλει, ενδεχομένως, πρόταση για την περαιτέρω ανάπτυξη χρηματοδοτικού μέσου αποκλειστικά για τον τομέα του περιβάλλοντος, το οποίο θα εφαρμοστεί από το 2014. Η Επιτροπή έχει ήδη δρομολογήσει σειρά μελετών για τον προσδιορισμό αποτελεσματικών τρόπων αντιμετώπισης των τρεχόντων και αναδυόμενων περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Στο παρόν στάδιο, η ενδιάμεση αξιολόγηση καταλήγει κυρίως στο συμπέρασμα ότι είναι σημαντικό και αναγκαίο να υπάρχει ένα ειδικό εργαλείο για το περιβάλλον, και συγκεκριμένα το LIFE, δεδομένου ότι δημιουργεί προστιθέμενη αξία για την ανάπτυξη και την εφαρμογή των περιβαλλοντικών πολιτικών της ΕΕ. Ωστόσο, πρέπει να προσδιοριστούν με μεγαλύτερη ακρίβεια οι χρηματοδοτικές ανάγκες στον τομέα του περιβάλλοντος και τα κυριότερα εμπόδια για τη χρηματοδότησή τους, προκειμένου να εξευρεθούν εναλλακτικές λύσεις όσον αφορά τις περιβαλλοντικές δαπάνες για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού.

Στην αξιολόγηση τονίστηκε ότι είναι σημαντικό να διαμορφωθεί ένα κατάλληλο πλαίσιο για τη χρηματοδότηση του Natura2000 και του σκέλους «Βιοποικιλότητα». Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο προσυπογράφει το μακροπρόθεσμο όραμα για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2050 και τον στόχο του 2020 που παρουσιάζονται στα συμπεράσματα του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2010. Τώρα που έχει πλέον δημιουργηθεί το δίκτυο, η εστίαση θα πρέπει να μεταφερθεί στην ενεργό διατήρηση και αποκατάσταση, πράγμα που συνεπάγεται αύξηση των δαπανών που επιβαρύνουν τους δημόσιους και ιδιωτικούς διαχειριστές του δικτύου. Παράλληλα, για τη διαμόρφωση του νέου οράματος της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη η ανάγκη περαιτέρω επενδύσεων.

Επίσης, για κάθε μελλοντικό μέσο θα πρέπει να εξετάζεται κατά πόσο είναι σκόπιμο να υπάρξουν περισσότερα σημεία εστίασης, όπως για παράδειγμα τομείς ετήσιας εστίασης ή προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ, στο πλαίσιο του σημερινού σκέλους LIFE+ «Περιβάλλον και Διακυβέρνηση», προκειμένου να αυξηθεί η προστιθέμενη αξία του. Θα πρέπει επίσης να αναζητηθούν νέοι μηχανισμοί υλοποίησης πέραν από τις επιχορηγήσεις δράσης, ώστε να προσδιοριστεί η πιο αποτελεσματική παρέμβαση της ΕΕ για την ανταπόκριση στις ανάγκες των επιχειρήσεων και του δημόσιου τομέα. Όπως προτείνεται στην αξιολόγηση, οι εν λόγω

άλλοι μηχανισμοί μπορεί να συνίστανται σε άμεσες επενδύσεις, χρηματοδότηση επενδύσεων που λειτουργούν ως μοχλός για τη διάθεση κεφαλαίων του ιδιωτικού τομέα, εγγυήσεις δανείων, μετοχικά κεφάλαια, καθώς και επιχορηγήσεις σε συνδυασμό με άλλα χρηματοδοτικά μέσα. Ομοίως, η Επιτροπή θα αξιολογήσει κατά πόσο ενδείκνυται να διατηρηθούν δύο χωριστά μέσα (π.χ. ΠΑΚ και LIFE+ «Περιβάλλον και Διακυβέρνηση») για τη χρηματοδότηση καινοτόμων ιδεών για το περιβάλλον, και κατά πόσο είναι σκόπιμο να δημιουργηθούν άλλα ειδικά ταμεία (π.χ. ειδικό μέσο για το κλίμα).

Κρίνεται σκόπιμο να αναθεωρηθεί η χρηματοδότηση των περιβαλλοντικών ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ με σκοπό την αποτελεσματικότερη στήριξη του ρόλου τους όσον αφορά την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και τη δημιουργία της βάσης γνώσεων για τις περιβαλλοντικές πολιτικές, καθώς και για την προώθηση της συμμετοχής νέων φορέων και νέων δικτύων.

Η εξωτερική διάσταση της περιβαλλοντικής πολιτικής θα πρέπει επίσης να εξεταστεί με βάση τα συμπεράσματα της αξιολόγησης. Θα πραγματοποιηθούν περαιτέρω αναλύσεις με στόχο την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας και των επιπτώσεων των μέσων που ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν για να καλυφθεί η εξωτερική διάσταση της περιβαλλοντικής πολιτικής, καθώς και τη διατύπωση πρότασης για την πιο κατάλληλη επιλογή στο πλαίσιο αυτό.

Τον Σεπτέμβριο του 2010 η Επιτροπή θα δρομολογήσει αξιολόγηση των επιπτώσεων πιθανών επιλογών για την αναθεώρηση του κανονισμού. Για τον σκοπό αυτό θα βασιστεί στις μελέτες με αντικείμενο την εντατικότερη ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών ζητημάτων στα μέσα στήριξης της ΕΕ και στις αξιολογήσεις του προγράμματος LIFE, λαμβάνοντας συγχρόνως υπόψη τις αξιολογήσεις άλλων ταμείων της ΕΕ.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης επιπτώσεων θα εξεταστεί το καίριο ζήτημα των βέλτιστων διαδικασιών χρηματοδότησης των περιβαλλοντικών αναγκών. Σκοπός είναι να προσδιοριστούν, αφενός, οι περιβαλλοντικοί τομείς με ανάγκες χρηματοδότησης για τους οποίους ένα ειδικό μέσο της ΕΕ για το περιβάλλον θα αποτελούσε τον αποτελεσματικότερο τρόπο αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προβλημάτων και, αφετέρου, οι τομείς στους οποίους πιθανόν να ενδείκνυται περισσότερο η περιβαλλοντική χρηματοδότηση από άλλα μέσα εκτός από το LIFE. Στο τέλος της διαδικασίας αυτής η Επιτροπή αναμένει ότι θα διαθέτει επαρκείς πληροφορίες ώστε να προσδιορίσει την αποτελεσματικότερη μέθοδο περιβαλλοντικής χρηματοδότησης (μέσο, εστίαση, πεδίο εφαρμογής, πιστώσεις του προϋπολογισμού) για τη μεγιστοποίηση της προστιθέμενης αξίας για την ΕΕ.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των επιπτώσεων θα είναι διαθέσιμα κατά το τρίτο τρίμηνο του 2011 και θα αποτελέσουν τη βάση, εφόσον ενδείκνυται, πρότασης της Επιτροπής για ένα νέο χρηματοδοτικό μέσο για το περιβάλλον.